

KATEDRA CHIRURGII
Wydział Medyczny Collegium Medicum
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ul. Wóycickiego 1/3; 01-938 Warszawa

Warszawa, 31.01.2025

OCENA

rozprawy doktorskiej lek. Bartłomieja Antonia

**pt.: „Funkcja nerek u pacjentów po wewnątrznaczyniowym zabiegu naprawczym tętniaka
aorty brzusznej”**

Tętniak aorty brzusznej jest jednym z głównych czynników ryzyka nagłej śmierci spowodowanej jego pęknięciem. Obecnie leczenie inwazyjne choroby ma na celu uniknięcie tego powikłania, a wewnątrznaczyniowy zabieg naprawczy jest preferowaną metodą leczenia. Jednym z istotnych powikłań tej procedury jest ostre uszkodzenie nerek, które nie tylko zwiększa ryzyko przedłużonej hospitalizacji, ale może również prowadzić do przewlekłej choroby nerek i znacząco wpłynąć na długoterminowe rokowanie pacjentów. Pokontrastowe ostre uszkodzenie nerek jest trzecią najczęstszą przyczyną ostrego uszkodzenia nerek u pacjentów hospitalizowanych, co potwierdza jego znaczenie, zwłaszcza w grupie chorych poddawanych procedurom z użyciem środków kontrastowych.

W związku z powyższym istotnym problemem klinicznym jest identyfikacja czynników ryzyka, które mogą predysponować do wystąpienia ostrego uszkodzenia nerek oraz ocena ich wpływu na długoterminowe wyniki leczenia pacjentów po wewnątrznaczyniowej naprawie tętniaka aorty brzusznej. Dlatego uważam za w pełni uzasadnione włączenie się Autora ocenianej rozprawy w nurt badań poświęcony tej tematyce.

Lek. Bartłomiej Antoń zachował klasyczny układ rozprawy doktorskiej, ale jej zasadniczą częścią są cztery opublikowane prace – dwie pogładowe i dwie oryginalne – o łącznej wartości 220 punktów MNiSW i 7 punktów Impact Factor. Dobór prac jest spójny i merytorycznie uzasadniony. W zakresie metodologii recenzowanej pracy uważam, że o prawidłowości formowania hipotez,

doboru metod i narzędzi badawczych oraz umiejętności ich zastosowania świadczy opublikowanie wyników przeprowadzonych badań w renomowanych czasopismach medycznych.

W rozbudowanym Wstępie Autor omawia szczegółowo ostre uszkodzenia nerek oraz patofizjologię, historię naturalną, metody diagnostyczne i lecznicze tętniaka aorty brzusznej, a także związek pomiędzy jego wewnątrznacyniowym zabiegiem naprawczym i ostrym uszkodzeniem nerek. Po zapoznaniu się z tą częścią rozprawy nasuwa mi się jedna uwaga krytyczna. Nie w pełni zgadzam się z Autorem, że główną przyczyną tętniaka aorty brzusznej jest miażdżyca. Szereg badań epidemiologicznych oraz z zakresu biologii molekularnej wskazuje na istotną rolę procesu zapalnego w patogenezie choroby.

W kolejnym rozdziale lek Bartłomiej Antoń sprecyzował cel pracy, którym była ocena częstości występowania ostrego uszkodzenia nerek u pacjentów po wewnątrznacyniowym zabiegu naprawczym tętniaka aorty brzusznej oraz analiza długoterminowych wyników klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu ostrego uszkodzenia nerek na przeżycie odległe.

Badanie przeprowadzono na grupie 247 pacjentów, z których 192 zostało włączonych do analizy. Grupa ta składała się z 46 kobiet i 146 mężczyzn. Poprzez ocenę kliniczną i biochemiczną 48 godzin po podaniu kontrastu oraz w dwuletnim okresie po interwencji dokonano analizy złożonej zależności między ostrym uszkodzeniem nerek, indywidualnymi cechami poszczególnych pacjentów, a długoterminowymi wynikami wewnątrznacyniowego leczenia tętniaka aorty brzusznej. Uzyskane wyniki zostały opublikowane w pracach oryginalnych.

Wyniki tych prac mają szczególne znaczenie. Lek. Bartłomiej Antoń stwierdził, że ostre uszkodzenie nerek jest jednym z głównych powikłań występujących po wewnątrznacyniowym zabiegu naprawczym tętniaka aorty brzusznej. Powikłanie to wystąpiło u 19% pacjentów, z wyraźną przewagą mężczyzn, którzy stanowili 86% przypadków. Oryginalnym osiągnięciem tej części pracy, jest wykazanie średnicy operowanego tętniaka aorty brzusznej jako niezależnego czynnika rozwoju ostrego uszkodzenia nerek z wyraźnym krytycznym progiem znamienne zwiększającym zachorowalność, zidentyfikowanym na poziomie 67 mm. Wyniki 2-letniej obserwacji pacjentów zostały zawarte w drugiej pracy oryginalnej, w której Autor rozprawy stwierdził, że wystąpienie ostrego uszkodzenia nerek w bezpośrednim okresie pooperacyjnym znacząco zwiększa śmiertelność wśród pacjentów po wewnątrznacyniowym zabiegu naprawczym tętniaka aorty brzusznej z 17% do 39%. W metodyce tej pracy zabrakło mi informacji na temat liczby kontrolnych badań tomografii komputerowej z kontrastem w okresie pooperacyjnym. Badanie to jest złotym standardem w kontroli chorych po wewnątrznacyniowym leczeniu tętniaków aorty brzusznej i może wpływać na rozwój ostrego uszkodzenia nerek w okresie 2-letniej obserwacji. Uważam także, że tytuł tej pracy nie w pełni odzwierciedla zastosowaną metodykę badania. Rozprawę

zamyka rozdział Podsumowanie i Wnioski. Uzupełniają ją spis treści, wykaz skrótów, streszczenia w języku polskim i angielskim oraz wykaz piśmiennictwa.

Reasumując, moja ogólna ocena pracy jest jednoznacznie pozytywna. Wnosi ona nowe wartości poznawcze i praktyczne oraz spełnia wszelkie warunki rozprawy doktorskiej. Pojedyncze uwagi zawarte w recenzji nie pomniejszają wartości pracy. W związku z powyższym mam zaszczyt przedłożyć Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie lek. Bartłomieja Antonia do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

W kontekście opublikowania wyników badań w czasopismach o łącznej wartości 7 punktów Impact Factor zwracam się do Wysokiej Rady o przyznanie wyróżnienia recenzowanej rozprawie doktorskiej.

dr hab. n med. Radosław Kowalewski, prof. UKSW